

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 3/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om pensionsstiftelser, la- gen om försäkringskassor och lagen om utländ- ska försäkringsbolag

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 11 oktober 2005 en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om pensionsstiftelser, lagen om försäkringskassor och lagen om utländska försäkringsbolag (RP 156/2005 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- finansråd Urpo Hautala, finansministeriet
- överdirektör Tarmo Pukkila, regeringssekreterare Pia Rinne och överinspektör Harri Iso-korpi, social- och hälsovårdsministeriet
- utredningschef Arttu Juuti, Konkurrensverket

- överinspektör Teija Korpiaho, Försäkringsinspektionen
- specialrådgivare Johan Åström, Finlands näringsliv rf
- socialpolitisk sekreterare Kaija Kallinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- personförsäkringsdirektör Timo Silvola, Finska Försäkringsbolagens Centralförbund rf
- verkställande direktör Jouko Bergius, Eläkesäätöyhdistys — ESY
- ombudsman Helli Salminen, Nokia Abp:s pensionsstiftelse.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om pensionsstiftelser, lagen om försäkringskassor och lagen om utländska försäkringsbolag ändras i behövlig omfattning för att anpassas till Europaparlamentets och rådets direktiv om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut. De föreslagna ändringarna inbegriper bl.a. informationsregler som

föreskrivs för trygghet av de försäkrades förmåner, preciseringar gällande Försäkringsinspektionens tillsynsbefogenheter och bestämmelser som gäller gränsöverskridande verksamhet, kapitalförvaltare och förvaringsinstitut, beräkning av ansvarsskulden och pensionsansvaret samt placeringsverksamhet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Ekonomiutskottet tillstyrker lagförslagen. De innebär att de mest brådskande obligatoriska minimikrav som det s.k. tjänstepensionsdirektivet förutsätter sätts i kraft. Direktivet gäller frivilliga arrangemang för tilläggspension som kompletterar det lagstadgade pensionsskyddet.

Enligt den gällande lagstiftningen kan pensionsstiftelserna och pensionskassorna utöver de lagstadgade arbetspensionsförsäkringar som de förvaltar bevilja frivilliga förmånsbaserade tilläggspensioner. I en förmånsbaserad ordning ansvarar arbetsgivaren för de tilläggspensionsförmåner som arbetstagaren, dvs. försäkringstagaren, lovats. Arbetsgivaren svarar också för de risker som anknyter till nivån på förmånerna och avkastningen på investeringarna och övriga risker. Arbetsgivaren måste skjuta till medel om ansvarstäckningen annars är otillräcklig.

I Finland tillåter lagen i praktiken avgiftsbaserad tilläggspension bara i finländska eller utländska livförsäkringsbolag. I ett sådant system bestäms tilläggsförmånerna utifrån de försäkringsavgifter och försäkringspremier som arbetsgivaren respektive arbetstagaren betalat in och den avkastning de gett upphov till. Försäkringstagaren, i detta fall den anställde, utlovas inte i förväg en viss nivå på tilläggsförmånerna, eftersom försäkringstagarna svarar för investeringsriskerna, och därmed är arbetsgivaren aldrig tillskottspliktig i förhållande till pensionsanstalten.

Enligt tjänstepensionsdirektivet skall pensionsstiftelser och pensionskassor också kunna tillhandahålla avgiftsbaserat tilläggspensionskydd. Regeringen föreslår ändå inte att finländska stiftelser och kassor skall få denna möjlighet. Enligt de bedömningar som ekonomiutskottet fått ta del av kommer de nya ordningarna för tilläggspension i praktiken att vara avgiftsbaserade. Så länge vår nationella lagstiftning innehåller begränsningar avseende sådana ordningar kommer de finländska arbetsgivarna att vara tvungna att ordna med frivillig, avgiftsbaserad tilläggspension för sina anställda i Finland ge-

nom pensionsfonder inrättade i andra EES-stater. Detta innebär i så fall att tillsynen över pensionsanstalterna för de finländska arbetstagarnas vidkommande samtidigt flyttar utomlands. Begränsningarna när det gäller att tillhandahålla frivilliga avgiftsbaserade tilläggspensioner kommer också att inverka skadligt på konkurrensen mellan försäkrings- och pensionsanstalter.

Med hänvisning till det ovan anförda förutsätter ekonomiutskottet att regeringen skyndsamt tar fram ett lagstiftningspaket som gäller pensionsfonder och som kan ersätta lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. I det sammanhanget måste den nationella lagstiftningen få bestämmelser som gör det möjligt för finländska pensionsanstalter att också tillhandahålla frivilliga avgiftsbaserade tilläggspensioner i rättvis konkurrens med inhemska och utländska försäkrings- och pensionsanstalter. Ekonomiutskottet förutsätter också att det tillses att de utlovade tilläggspensionsförmånerna tryggas om verksamhet överläts eller när andra omständigheter sker i företag. Ekonomiutskottet föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande om en totalrevidering av lagstiftningen om pensionsfonder (*Utskottets förslag till uttalande*).

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår ekonomiutskottet

att lagförslagen godkänns utan ändringar och

att ett uttalande godkänns (Utskottets förslag till uttalande).

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål totalreviderar lagstiftningen om pensionsfonder så att den tryggar den försäkrades och arbetsgivarnas rättigheter och skyldigheter,

fungerar väl och är internationellt konkurrenskraftig. Regeringen skall överlämna sin proposition till riksdagen

före utgången av september 2006 så att riksdagen kan fatta beslut i saken redan under denna valperiod.

Helsingfors den 4 april 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Jari Leppä /cent
medl. Arto Bryggare /sd (delvis)
Sari Essayah /kd (delvis)
Klaus Hellberg /sd
Esko Kiviranta /cent
Martti Korhonen /vänst
Miapetra Kumpula-Natri /sd (delvis)
Seppo Lahtela /cent (delvis)

Jere Lahti /saml
Jouko Laxell /saml
Sirpa Paatero /sd
Klaus Pentti /cent (delvis)
Antti Rantakangas /cent (delvis)
Martin Saarikangas /saml (delvis)
Juhani Sjöblom /saml
Oras Tynkkynen /gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Eelis Roikonen.